

Zeldzame rassen voor het internationale v

Veertien landen, meer dan vijftientig organisaties, maar alle met eenzelfde doel: het behouden van onze oorspronkelijke rassen. In september ontmoetten de diverse organisaties binnen Europa elkaar om hierover van gedachten te wisselen. Dit jaar was de SAVE-meeting in Slovenië.

Terwijl in Brussel een deel van de regelgeving wordt bepaald, kent elk land in Europa zijn eigen invulling hiervan. Ook kent elk land in Europa eigen instanties, stichtingen en verenigingen die de zeldzame dieren en plantenmaterialen behouden en nieuwe houders werven.

Eenmaal per jaar organiseert de stichting 'Safeguard for Agricultural Varieties in Europe' (SAVE) een bijeenkomst om kennis uit te wisselen en ideeën op te doen om samen op te trekken in het versterken van de boodschap van het behouden van de rassen.

Ditmaal waren Geert Boink en Nonja Remijn namens de SZH te gast in Slovenië. Obe Bootsma was hier aanwezig namens stichting De Oerakker.

Projectbureau en netwerk

Stichting SAVE kent een projectbureau dat is gevestigd in Zwitserland, en het netwerkteam was hierin geïntegreerd. Het SAVE-netwerk is sinds vorig jaar een zelfstandige entiteit geworden. In 2015 heeft een studentengroep van Wageningen Universiteit onderzoek gedaan naar wat dit internationale netwerk nodig heeft. Zij stelden een vorm voor die niet veel verschilt van die van de SZH, waarin het netwerkteam een makelaarsfunctie vervult en zo vraag en aanbod bij elkaar brengt

De ezels beschermen de kudde schapen in het park Metlika tegen de wolven

en zorgt voor de nodige uitwisseling van kennis en contacten. Op basis hiervan is een activiteitenplan ontstaan en daar is tijdens deze internationale meeting verdere invulling aan gegeven.

Pitchen en actie

De deelnemers, dertig uit de diverse landen van Europa, werden uitgedaagd in

een pitch van maximaal twee minuten uit te leggen wie zij vertegenwoordigen, op welk project zij trots zijn en wat zij nodig hebben om hun doelen te behalen. Succesvolle projecten waren erg inspirerend en uiteenlopend, behoeften kwamen daarentegen op hetzelfde neer: versterken van de samenwerking om een krachtige boodschap uit te spreken richting Brussel, versoepeling van de regelgeving voor kleine fokkers, houders en telers en een financiële bijdrage om veelbelovende initiatieven professioneel uit te werken.

Met deze speerpunten zijn in groepsverkieping actieplannen opgesteld voor komend jaar. Een projectgroep waar de SZH onder andere bij betrokken is, is het paraplubestand. Duitsland (stichting GEH) en België (Stichting Levend Erfgoed, SLE) zijn ook op zoek naar een manier om de instandhouding van de kwetsbare populaties bij uitbreken van dierziekten te waarborgen. In Duitsland heeft de overheid geld beschikbaar gesteld om het plan verder vorm te geven; voor hen zijn de ervaringen van Nederland erg waardevol. In België wordt het stamboekbeheer gedaan door de SLE zelf; dit biedt weer andere mogelijkheden tot het implementeren van het paraplubestand, maar ook nieuwe uitdagingen.

Ontmoeting van mens en cultuur

Slovenië kent een bijzonder landschap, 60 procent van het land bestaat uit bos en diverse nationale parken. De overblijvende 40 procent is geschikt voor landbouw. Een boerenbedrijf heeft een gemiddelde oppervlakte van 6 hectare. Dat is de

e voetlicht

reden waarom velen op een ambachtelijke manier eigen streekproducten verkopen. De SAVE-meeting was in het nationale park Metlika, vlak bij de Kroatische grens, niet ver van Ljubljana. Daar werd een bezoek gebracht aan een biologisch landbouwbedrijf dat naast koeien ook geiten en varkens houdt.

Nadat we het vee in de stallen bewonderd waren, was er een rondleiding in de kaasmakerij en de vleesverwerking. Bezigheden waar het hele gezin aan meewerkt. Alle producten die worden gemaakt waren als proeverij uitgesteld op een grote tafel. De beheerder van het nationaal park had zelf ook schapen en ezels. Voor het beschermen van de schaapskudde tegen wolven wordt geëxperimenteerd met stroomdraad en worden ook ezels ingezet.

Het Krskopolje-varken

Hij ontdekte dat deze dieren de schapen beschermden tegen aanvallen van een groep wolven die het op de kudde had voorzien. Bijzonder was om te zien hoe men in een gemeenschap elkaar hielp met de te verrichten arbeid om inkomen te verwerven. Ook oude ambachten werden getoond.

Arca Deli Award

Een traditie binnen de jaarlijkse SAVE-meeting is het toekennen van zogeheten 'Arca Deli Awards'. Een jury van SAVE-leden beoordeelt eetbare en niet eetbare producten van zelfstandige kleinschalige producenten. De producten van dit jaar varieerden van schnaps met rozenbottel, droge worst van het Krskopolje-varken tot huidcrème gemaakt van ezelmelk en

Producten voor de Arca Deli Award

XXL-gehaakte dekens van wol van het Belokranjska Pramenka-schaap. De Arca Deli Awards worden uitgereikt om het verwerken en vermarkten van de producten van zeldzame rassen te stimuleren.

SAVE werkt momenteel aan het commercieel wegzetten van de regionale producten van de zeldzame rassen onder één noemer. Dat doen zij via het 'HeriTaste'-label. Hier zijn, net als bij 'ZeldzaamLEKKER', een aantal voorwaarden aan verbonden. Het idee is om binnen een jaar een digitaal overzicht te hebben van de locaties waar deze 'HeriTaste'-producten te proeven of te beleven zijn.

Het is de moeite waard om tegen die tijd de site te bekijken voordat u een vakantie naar het buitenland boekt. •